

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

ПРОГРАМА
проведення атестації у формі
атестаційного екзамену з нормативних
навчальних дисциплін професійної підготовки
для здобувачів вищої освіти,
щодо яких здійснювалася підготовка бакалавра
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності: 017 Фізична культура і спорт

Затверджено на засіданні кафедри спорту і спортивних ігор
(протокол № 11 від 14 вересня 2023 р.)

Завідувач кафедри М. В. Прозар

м. Кам'янець-Подільський
2023 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту», затвердженої вченою радою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 28 травня 2020 року, протокол № 3, атестація проводиться у формі атестаційного екзамену з нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки з метою перевірки якості підготовки випускників. Діяльність екзаменаційної комісії регламентується «Положенням про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка», затвердженого вченою радою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 29 квітня 2021 року, протокол № 6, введено наказом ректора від 29 квітня 2021 року за № 55-ОД.

Програма атестації визначається інтегральною, загальними і спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями здобувачів вищої освіти, які підлягають оцінюванню відповідно до освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Атестаційний екзамен з нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки є перевіркою якості професійної підготовки бакалаврів фізичної культури та спорту.

Програма атестаційного екзамену передбачає вирішення таких завдань:

- комплексно перевірити якість засвоєння курсів: медичні основи фізичної культури і спорту, адаптивний спорт, теорія і методика спортивного тренування, теорія і методика юнацького спорту, професійна майстерність тренера.
- виявити здібності педагогічного мислення.
- перевірити рівень оволодіння бакалаврів педагогічними інноваціями, основами педагогічної майстерності.

Програма атестаційного екзамену з нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки складається з п'яти розділів: «Теорія і методика юнацького спорту», «Теорія і методика спортивного тренування», «Медичні основи фізичної культури і спорту», «Професійна майстерність тренера», «Адаптивний спорт». Передбачається, що відповіді на питання повинні обґрунтовуватись з теоретико-методичних, психолого-педагогічних та практичних особливостей навчально-тренувального процесу. Така побудова дає можливість творчо підходити до комплектування екзаменаційних білетів, охопити всі розділи та матеріал зазначених дисциплін.

Під час атестаційного екзамену здобувач вищої освіти повинен продемонструвати знання, виявити вміння і навички, що складають комплекс базових загальних та спеціальних (фахових) компетентностей освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

З кожної дисципліни змістовно добирають чотири запитання теоретичного рівня і компонується в один білет.

Кожне питання в програмі має розширене (деталізоване) дроблення на структурні компоненти, що для студента є орієнтиром чи навіть умовним планом відповіді на екзамені.

За результатами атестації екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння випускнику відповідної кваліфікації та про видачу диплому про вищу освіту державного зразка.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі стандарту вищої освіти, оцінки рівня їх інтегральної, загальних і спеціальних компетентностей, передбачених рівнем Національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійною програмою підготовки фахівців спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відео фіксацію процесу.

До складання атестаційного екзамену з нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану та освітньо-професійної програми за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Допуском здобувачів вищої освіти до атестаційного екзамену є наказ ректора університету за поданням декану факультету.

Складання атестаційного екзамену з нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови (заступника голови) екзаменаційної комісії. Проведення атестації передбачає усну відповідь здобувача на питання екзаменаційного білету (тривалість підготовки – не більше 45 хвилин) та усну відповідь на питання екзаменаційної комісії (тривалістю не більше 30 хвилин на одного здобувача).

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів складання атестаційного екзамену, видачу випускникам дипломів (дипломів з відзнакою), отримання рівня вищої освіти «бакалавр» та здобуття кваліфікації «Бакалавр фізичної культури і спорту» приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів екзаменаційної комісії, які брали участь в її засіданні. При однаковій кількості голосів голова екзаменаційної комісії має вирішальний голос.

Результати атестаційного екзамену з нормативних навчальних дисциплін професійної підготовки оголошуються головою екзаменаційної комісії в день його складання після оформлення протоколу закритого засідання атестаційної комісії та визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Проведення атестації здобувачів вищої освіти за дистанційною формою відбувається відповідно до «Порядку проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», затвердженого вченою радою університету 28 травня 2020 року, протокол № 3 та введеним в дію наказом в. о. ректора від 29 травня 2020 року № 49-ОД (режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1-2YKbVhA9kOPuK50skjgwxBD1BazHmnA/view>).

Відповідно до цього положення на платформі Moodle створюється курс, який наповнюється усіма необхідними методичними матеріалами для успішного проведення атестаційного екзамену. Атестаційний екзамен проводиться в усній формі відео конференції із забезпеченням гарантованої автентифікації

здобувачів вищої освіти за допомогою Google Meet. Здобувач вищої освіти автентифікується в Moodle, відкриває курс «Атестація», отримує білет, готує відповідь на питання білету та відповідає на них. Екзаменаційна комісія обговорює оцінки відповідей здобувачів вищої освіти та повідомляє їх їм. Після закінчення атестації відео конференція завершується.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЗДАЧІ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З НОРМАТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Теорія і методика юнацького спорту

1. Назвіть основні фактори організації системи спортивної підготовки дітей та підлітків.

- діагностика індивідуальних можливостей та вибір відповідного виду спортивної діяльності;
- навчально-тренувальний процес, змагання, реабілітація;
- спосіб життя, який дозволяє поєднувати заняття спортом з інтелектуальним (емоційним) розвитком особистості;
- контроль і корекція всієї системи спортивної підготовки та її компонентів.

2. Назвіть та охарактеризуйте основні періоди на які поділяється навчально-тренувальний рік.

- підготовчий період;
- змагальний період;
- перехідний період.

3. Охарактеризуйте основні педагогічні прийоми під час морального виховання юних спортсменів.

- авансування довірою;
- спонукання довірою;
- моральна підтримка;
- покарання;
- виховання.

4. Назвіть основні дидактичні принципи навчання.

- принцип науковості;
- принцип систематичності та послідовності;
- принцип свідомості та активності;
- принцип наочності;
- принцип доступності;
- принцип міцності засвоєння;
- принцип індивідуалізації.

5. Назвіть основні методи навчання в процесі спортивної підготовки.

- словесні методи;
- наочні методи;
- практичні методи.

6. Дайте характеристику основним властивостям нервової системи юних спортсменів.

- неврівноважена;
- сильна врівноважена;
- врівноважена;
- слабка.

7. Назвіть основні компоненти тренувального впливу на організм юних спортсменів.

- величина тренувального навантаження;
- чергування навантаження та відпочинку;
- комплексність та послідовність тренувального навантаження.

8. Назвіть основні методичні завдання під час організації ігрового тренування.

- розміщення спортсменів відповідно до вимог правил гри;
- визначення головного в процесі гри (капітан, помічник капітана), поділ групи на команди;
- здійснення корекції ігрової діяльності;
- суддівство гри;
- дозування навантаження;
- підведення підсумків гри;
- оголошення результатів.

9. Назвіть основні показники поділу юних спортсменів на відділення при організації спортивно-ігрового тренування.

- за показниками розвитку фізичних якостей;
- за показниками фізичного розвитку;
- при розрахунку на 1-, 2-, 3-й в залежності від кількості команд;
- з використанням фігурного марширування;
- за індивідуальним вибором.

10. Назвіть психологічні засоби відновлення працездатності юних спортсменів.

- аутогенне тренування;
- навіювання;
- використання музичного супроводу;
- мікроклімат в спортивному відділенні;
- взаємовідносини;
- позитивні емоції.

11. Обґрунтуйте медико-біологічні засоби відновлення працездатності юних спортсменів.

- гігієнічні;
- фізичні;
- харчування;
- фармакологічні.

12. Назвіть основні методичні правила, які використовує тренер під час спостереження.

- визначення основних завдань спостереження;
- конкретність завдань відповідно об'єкту спостереження;
- визначення способу спостереження (словесний опис, графічне зображення, фотографування, відео зйомка, звукозапис);
- визначення методів аналізу результатів спостереження (оціночні таблиці, словесна характеристика, відео-, фотограма).

13. Назвіть основні вимоги до розробки тестів під час контролю

спортивної підготовки.

- валідність;
- доступність та інтерес;
- практичність;
- швидке вирішення поставленого завдання;
- стійкість результатів.

14. Назвіть стадії утворення рухових навичок під час формування спортивної техніки.

- стадія, в якій утворюється перша уява про рухову дію і формується установка на її вивчення;
- стадія формування початкового уміння, яка відповідає першому етапу засвоєння дії;
- стадія в якій формується вміння досконалого виконання рухової дії.
- стадія повного утворення навички;
- стадія досягнення варіабельної (мінливої) навички і її використання.

15. Дайте характеристику вимогам під час тестування процесу навчання та виховання юних спортсменів.

- тестування має бути доступним та цікавим для дітей і підлітків;
- тестування має бути зручним для практичного використання;
- тестування має забезпечувати порівняно швидке вирішення завдань для виміру тієї чи іншої якості;
- тестування повинно мати стійкі результати;
- тестування і оціночні таблиці для порівняння з індивідуальними показниками.

16. Дайте характеристику планування роботи спортивної секції.

- комплектування груп спортивної секції;
- зарахування в спортивну секцію;
- форми організації учнів на заняттях спортивної секції (індивідуальна, групова, командна);
- навчальна робота в спортивній секції.

17. Назвіть типові помилки у процесі засвоєння спортивної техніки.

- у спортсмена помилкова уява про рух;
- навички схожої рухової дії недостатньо стабілізувалися і мають негативний вплив на рух, який вивчають;
- спеціальний руховий досвід набувався не систематично, тому юний спортсмен не володіє передумовними навичками;
- юний спортсмен має вади у розвитку фізичних якостей, наприклад м'язової сили, витривалості або функціональний рівень вестибулярного апарату і пропріорецепторів не відповідає необхідному рівню підготовки;
- юний спортсмен під час виконання вправи впав або відчув біль і боїться повторення цих відчуттів.

18. Охарактеризуйте чотири основні різновиди роботи м'язів під час виконання рухових дій.

- утримуюча робота;
- долаюча робота;

- поступлива робота;
- комбінована робота.

19. Охарактеризуйте компоненти через, які проявляється швидкість в юних спортсменів.

- швидкість рухових реакцій;
- швидкість виконання необтяжених поодиноких рухів;
- частоту (темп) необтяжених рухів;
- швидкий початок рухів.

20. Назвіть вимоги, яким повинні відповідати засоби вдосконалення витривалості юних спортсменів.

- бути простими за технікою виконання і доступними для всіх спортсменів;
- при їх виконанні активно функціонувати більшість скелетних м'язів;
- їх виконання повинно викликати активність функціонування систем, що лімітують прояв витривалості;
- їх виконання дозволяє дозувати та регулювати тренувальні навантаження;
- їх можна виконувати тривалий час (від декількох хвилин до декількох годин).

21. Охарактеризуйте спортивний відбір і орієнтацію спортсменів в процесі багаторічного тренування.

- початковий етап спортивного відбору;
- попередній етап спортивного відбору;
- проміжний етап спортивного відбору;
- основний етап спортивного відбору;
- заключний етап спортивного відбору.

22. Охарактеризуйте засоби вдосконалення гнучкості юних спортсменів.

- вправи силового характеру;
- вправи на розслаблення;
- вправи на розтягування;
- активні вправи;
- повільні вправи;
- пружні вправи;
- махові рухи;
- пасивні вправи;
- комбіновані вправи.

23. Назвіть причини утворення стійких помилок під час вивчення спортивної техніки.

- юний спортсмен не вивчив найраціональнішої техніки для вирішення рухового завдання;
- юний спортсмен не стабілізував техніку в умовах, близьких до змагальних;
- юний спортсмен в процесі навчання отримував інформацію тільки про відхилення від параметрів, які забезпечують найбільш доцільне вирішення рухового завдання;
- у юного спортсмена несприятливі анатомічні передумови для вивчення потрібної техніки;

•у юного спортсмена до початку навчання не були створені фізичні можливості, тому для компенсації були залучені до роботи інші м'язові групи або виконані допоміжні рухи, які в принципі є необхідними.

24. Охарактеризуйте види управління процесом підготовки юних спортсменів.

- дайте характеристику етапному управлінню;
- дайте характеристику поточному управлінню;
- дайте характеристику оперативному управлінню.

25. Охарактеризуйте відносно самостійні види координаційних здібностей.

•здатність оцінювати і регулювати динамічні і просторово-часові параметри рухів;

- здатність зберігати стійку рівновагу;
- здатність відчувати і засвоювати ритм;
- здатність довільно розслабляти м'язи;
- здатність узгоджувати рухи під час виконання рухової дії

26. Охарактеризуйте різновиди силових здібностей.

•абсолютна сила, як здатність людини долати опір або протидіяти йому у довільному м'язовому напруженні;

•відносна сила, як кількість абсолютної сили, що припадає на кілограм маси тіла;

- швидка сила, як здатність людини якнайшвидше долати помірний опір;
- вибухова сила, як здатність людини проявити свої максимальні силові можливості за найкоротший час.

27. Охарактеризуйте складання розпорядку дня юного спортсмена.

•розподіл різних видів діяльності протягом дня (навчання, праця, відпочинок, культурні заходи);

•встановити з урахуванням спортивної кваліфікації та вказівок тренера кількість тренувальних занять і їх тривалість;

- відпрацювати режим харчування;
- передбачити заходи з особистої гігієни та загартування;
- включити відновні заходи, активний відпочинок.

28. Назвіть основні групи тренажерів у системі спортивної підготовки юних спортсменів.

- тренажери для загальної фізичної підготовки;
- тренажери, які працюють по принципу полегшувального лідирування;
- різноманітні керуючі пристрої, які забезпечують спортивну підготовку заданої швидкості рухів при виконанні тренувальних вправ, формування раціонального темпу і ритму рухів;

•тренажери, що дозволяють поєднати процес розвитку різних рухових здібностей з технічним удосконаленням;

•серія оригінальних тренажерів з мінливими опорами, які створюють умови для одночасного виявлення силових здібностей і рухливості у суглобах;

•різні пристрої, що стимулюють адаптаційні реакції організму спортсмена за рахунок створення штучних кліматичних і погодних умов.

29. Проаналізуйте основні методи оцінки спортивної техніки юних спортсменів.

- оцінка і вимірювання самої спортивної техніки;
- вимірювання спортивного досягнення, яке виявилось дійсним завдяки даній техніці;
- оцінка успіху або невдачі, які мали місце внаслідок використання певної техніки в конкретній ситуації.

30. Назвіть вікові зони в процесі багаторічної підготовки спортсменів.

- зона перших великих успіхів;
- зона оптимальних можливостей;
- зона підтримки високих спортивних результатів.

Теорія і методика спортивного тренування

1. Дайте характеристику технічним засобам для теоретичної підготовки спортсменів.

- характеристика сучасних відеокамер, які використовуються у спорті вищих досягнень, для характеристики біомеханічної структури рухів;
- характеристика сучасних відеокамер, які використовуються у спорті вищих досягнень під час офіційних ігор.

2. Назвіть види тренажерів за цільовою спрямованістю, що використовуються в тренувальному процесі.

- тренажери для навчання та вдосконалення техніки гри;
- тренажери для тактичної підготовки;
- тренажери для розвитку спеціальних рухових здібностей, необхідних у спортивній грі;
- тренажери для вирішення розвитку спеціальних фізичних якостей у поєднанні з удосконаленням техніки виду спорту; (метод сполучних впливів спрямований на інтегральну підготовку);
- тренажери для оцінки рівня підготовленості в системі комплексного педагогічного контролю.

3. Назвіть основні способи попередження спортивного травматизму.

- неправильна організація і методика проведення навчально-тренувальних занять, нераціональний розклад, відсутність порядку, занадто велика кількість спортсменів у групі, присутність сторонніх осіб під час занять;
- порушення правил охорони праці та техніки безпеки;
- незадовільна виховна робота, серед спортсменів, наслідком чого можуть бути недисциплінованість, грубість, застосування недозволених дій, прийомів;
- порушення вимог лікарського контролю;
- несприятливі метеорологічні умови.

4. Обґрунтуйте значення спортивної техніки для різних видів спорту?

- дайте визначення спортивної техніки;
- охарактеризуйте групи видів спорту з характерною для них спортивною технікою;
- охарактеризуйте швидкісно-силові види спорту;

- охарактеризуйте види спорту, для яких характерна перевага прояву витривалості при оптимальних зусиллях різної інтенсивності;

- охарактеризуйте види спорту оцінка результату в змаганнях яких залежить від готовності і виразності рухів, які виконують по заданій програмі;

- охарактеризуйте види спорту для яких характерна активна взаємодія спортсменів при умовах рухової діяльності, які постійно змінюються.

5. Назвіть та охарактеризуйте компоненти, за допомогою яких можна регулювати інтенсивність навантаження.

- швидкість пересування;
- величину прискорення;
- координаційну складність вправи;
- темп виконання вправ, кількість їх повторень за одиницю часу;
- величину напруження, у відсотках від особистого рекорду в конкретній вправі;

- амплітуду рухів (чим вона більша, тим більша інтенсивність навантаження);

- опір навколишнього середовища;

- величину додаткового обтяження;

- психічну напруженість під час виконання вправ.

6. Охарактеризуйте завдання при організації секційних занять з видів спорту.

- сприяння підвищенню результативності вирішення взаємопов'язаних завдань у сфері фізичної культури і спорту;

- сприяти залученню найбільшої кількості учнів до систематичних занять;

- допомагати учням виконати комплексну програму з фізичного виховання та підготуватись до здачі державних тестів;

- на основі всебічної підготовки забезпечити високий рівень оволодіння технікою і тактикою обраного виду спорту;

- надати учням знання з онов теоретичних знань з фізичної культури і спорту.

7. Назвіть та охарактеризуйте види травм, що виникають під час тренувальних занять?

- за присутністю чи відсутністю пошкоджень поверхневих покривів (відкриті чи закриті);

- за ступенем пошкоджень (макротравми і мікротравми);

- за тяжкістю протікання і впливу на органів (легкі, середні, важкі).

8. Охарактеризуйте основні завдання і типи ДЮСШ.

- підготовка високотехнічних, різнобічно фізично розвинених, вольових, сміливих і дисциплінованих юних спортсменів, готових показати на змаганнях високі спортивні результати і до закінчення спортивної школи бути готовим до праці і оборони незалежної України;

- надання всебічної допомоги закладам загальної середньої освіти у фізичній підготовленості школярів і успішному надбанні ними життєво-необхідних рухових умінь і навичок;

- чіткий, добре організований відбір здібних юних спортсменів для майбутньої спеціалізації;

- систематична виховна робота з учнями, прищеплення їм навичок спортивної етики, дисципліни, колективізму;

- підготовка з учнів ДЮСШ громадських інструкторів та спортивних суддів;

- сприяння розвитку послідовності у роботі спортивних шкіл, шкіл-інтернатів спортивного профілю, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності, а також команд майстрів з ігрових видів спорту;

- комплексні ДЮСШ;

- спеціалізовані ДЮСШ.

9. Охарактеризуйте організацію і зміст навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ.

- характеристика форми роботи ДЮСШ;

- характеристика навчально-тренувальних занять (індивідуальні чи навчально-групових);

- характеристика навчально-тренувальних занять на навчально-тренувальних зборах;

- участь у спортивних змаганнях;

- навчально-тренувальний процес у спортивно-оздоровчому таборі;

- теоретичні заняття;

- перегляд і аналіз навчальних кінофільмів, спортивних змагань за участю провідних спортсменів.

10. Обґрунтуйте особливості планування навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ.

- документи планування роботи ДЮСШ;

- перспективний план росту спортивної майстерності;

- річні плани навчально-тренувальних занять навчальних груп;

- плани навчально-тренувальних занять;

- графіки розподілу навчальних годин для навчальних груп;

- робочий план на місяць для кожної навчальної групи;

- індивідуальні плани підготовки спортсменів учнів груп спортивно-педагогічного вдосконалення і вищої спортивної майстерності;

- річний план (календарний) спортивних змагань;

- розклад навчальних занять.

11. Дайте характеристику обліку навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ.

- журнал обліку групових занять (на рік);

- список учнів по групах;

- особисті картки учнів;

- щоденники тренувань спортсменів;

- протоколи змагань;

- книга обліку спортсменів-розрядників;

- книга рекордів ДЮСШ.

12. Назвіть основні розділи які включає в себе самоконтроль у період

підготовки до змагань.

- вивчення і облік суб'єктивних показників (настрій, самопочуття, сон, апетит, больові відчуття, працездатність, бажання тренуватися та ін.);

- облік об'єктивних показників (маса тіла, ЧСС, дихання, спірометрія, спортивні досягнення).

13. Обґрунтуйте основні складові для формування розпорядку дня спортсмена.

- розподілити різні види діяльності впродовж дня (навчання, праця, відпочинок, культурні заходи тощо);

- встановити з урахуванням спортивної кваліфікації та вказівок тренера кількість тренувальних занять і їх тривалість;

- відпрацювати режим харчування;

- передбачити заходи з особистої гігієни та загартування;

- включити відновлювальні заходи, активний відпочинок.

14. Назвіть мету і завдання навчально-тренувального процесу.

- основна мета спортивного тренування;

- основні завдання спортивного тренування:

- формування стійкого інтересу до занять;

- виховання моральних і вольових якостей;

- зміцнення здоров'я учнів, загартування, гармонійний фізичний розвиток, досягнення та підтримання високого рівня працездатності, засвоєння та реалізація гігієнічних навичок;

- розвиток основних фізичних якостей (сили, швидкості, гнучкості, витривалості) і координаційних здібностей;

- засвоєння теоретичних знань і практичного досвіду конче необхідних для успішної тренувальної та змагальної діяльності;

- удосконалення життєво важливих рухових умінь і навичок;

- розвиток спеціальних здібностей і якостей, які обумовлюють успішне засвоєння техніки і тактики видів спорту;

- досконале засвоєння техніки прийомів гри і їх способів;

- досконале засвоєння тактики, тактичних дій у нападі та захисті — індивідуальних, групових, командних);

- досягнення високого рівня підготовленості;

- досягнення інтеграції усіх якостей, умінь, навичок і знань, тобто реалізація в змагальній діяльності всього набутого на заняттях;

- попередження спортивних травм, перенапруги, проведення відновлювальних заходів.

15. Назвіть мету, об'єкт і види контролю.

- мета контролю;

- об'єкт контролю;

- зміст навчально-тренувального процесу;

- зміст змагальної діяльності;

- стан різних сторін підготовленості спортсменів (технічної, фізичної, тактичної і ін.);

- працездатність спортсменів;

- можливості функціональних систем.
- етапний контроль;
- поточний контроль;
- оперативний контроль.

16. Назвіть вимоги до показників, які використовуються в контролі.

- відповідність специфіці виду спорту;
- відповідність віковим і кваліфікаційним особливостям тих хто займається;
- відповідність направленості тренувального процесу.

17. Охарактеризуйте схему побудови алгоритму методики розвитку фізичних якостей.

- постановка педагогічного завдання, яке полягає в аналізі стану фізичної підготовленості конкретних спортсменів та визначенні на цій основі фізичної якості, яку слід розвивати і до якого рівня;

- добір найефективніших для вирішення поставленого завдання (з конкретним контингентом спортсменів) відповідних засобів;

- добір адекватних методів виконання вправ стосовно підготовленості спортсменів та якості, що підлягає вдосконаленню;

- визначення місця вправ у окремому заняття і системі суміжних занять відповідно до закономірностей переносу фізичних якостей;

- визначення тривалості впливу на розвиток конкретної якості та необхідної кількості тренувальних занять.

18. Охарактеризуйте основні якості типів темпераменту.

- холерик;
- сангвінік;
- меланхолік;
- флегматик.

19. Назвіть основні соматотипи спортивних здібностей.

- охарактеризуйте соматотип ендоморф;
- охарактеризуйте соматотип мезоморф;
- охарактеризуйте соматотип екторморф;

20. Вкажіть, з якою метою проводять лікарсько-педагогічні спостереження.

- вивчення впливу тренування і змагання на організм;
- визначення стану загальної і спеціальної тренуваності спортсменів;
- вдосконалення навчально-тренувального процесу.

21. Охарактеризуйте види управління процесом підготовки юних спортсменів.

- етапне управління;
- поточне;
- оперативне.

22. Дайте характеристику педагогічним, психологічним та медико-біологічним засобам відновлення працездатності.

- педагогічні засоби відновлення працездатності;
- психологічні засоби відновлення працездатності;
- медико-біологічні засоби відновлення працездатності.

23. Охарактеризуйте специфіку процесів стомлення й відновлення в умовах тренування та змагань.

- вид спорту;
- кількість та маса м'язів, що беруть участь у русі;
- характер та інтенсивність виконуваної роботи, ступінь тренуваності;
- вік і стать.

24. Назвіть педагогічні засоби відновлення.

- раціональний розподіл навантаження у макро-, мезо- і мікроциклах;
- створення чіткого ритму і режиму навчально-тренувального процесу;
- раціональна побудова навчально-тренувальних занять;
- застосування різноманітних засобів і методів тренування, у тому числі нетрадиційних;

• дотримання раціональної послідовності вправ, чергування навантаження за спрямованістю;

- індивідуалізація навчально-тренувального процесу;
- адекватні інтервали відпочинку;
- вправи для активного відпочинку, на розслаблення та відновлення дихання;
- дні профілактичного відпочинку.

25. Назвіть психологічні засоби відновлення працездатності.

- організація зовнішніх умов та чинників тренування;
- створення позитивного емоційного фону тренування;
- формування значущих мотивів та сприятливого ставлення до тренування;
- переключення уваги, думок, самозаспокоєння, самопідбадьорення, самонакази;

- аутогенне тренування;
- психорегулююче тренування;
- відволікаючі засоби (читання книжок, прослуховування музики, екскурсії, відвідування музеїв, виставок, театрів тощо).

26. Назвіть медико-біологічні засоби відновлення працездатності.

- раціональний розпорядок дня;
- збалансоване 3-4-разове харчування за схемою: сніданок – 20-25%; обід – 40-45%; підвечірок – 10%; вечеря – 20-30%; добового раціону;
- спеціалізоване харчування: вітаміни, поживні суміші, соки, спортивні напої до, під час та після тренування;

• нічний сон не менше ніж 8-9 год та сон у день (1 год.) у період інтенсивної підготовки до змагань;

• тренування переважно у сприятливий період доби: після 8-ї і до 20-ї години. Тренування у несприятливі години доби з метою вольової підготовки є доцільними у підготовчому періоді;

- душ: теплий (заспокійливий), контрастний, вібраційний (збудливий);
- ванни: хвойні, перлинні, сольові;
- бані 1-2 рази на тиждень (парна або сауна): при температурі 80-90°C – 2-3 заходи по 5-7 хв. не пізніше ніж за 5 днів до змагань;
- масаж: ручний, вібраційний, точковий, сегментарний, гідро (особливо ефективний у поєднанні з гідропроцедурами);

- спортивне розтирання;
- аеронізація, кисневатерапія, баротерапія;
- електросвітлотерапія: динамічний струм, струм Бернара, електростимуляція, ультрафіолетове опромінення.

27. Охарактеризуйте складання розпорядку дня спортсмена.

- розподіл різних видів діяльності впродовж дня (навчання, праця, відпочинок, культурні заходи);
- встановлення з урахуванням спортивної кваліфікації та вказівок тренера кількості тренувальних занять і їх тривалість;
- відпрацювання режиму харчування;
- передбачити заходи з особистої гігієни та загартування;
- включити відновлювальні заходи, активний відпочинок.

28. Назвіть та охарактеризуйте різновиди інтервалів відпочинку відповідно до динаміки відновлення після навантаження.

- жорсткий інтервал відпочинку;
- відносно повний інтервал відпочинку;
- екстремальний інтервал відпочинку;
- повний інтервал відпочинку;

29. Назвіть основні фактори організації системи спортивної підготовки дітей та підлітків.

- діагностика індивідуальних можливостей та вибір відповідного виду спортивної діяльності;
- навчально-тренувальний процес, змагання, реабілітація;
- спосіб життя, який дозволяє поєднувати заняття спортом з інтелектуальним (емоційним) розвитком особистості;
- контроль і корекція всієї системи спортивної підготовки та її компонентів, реабілітація.

30. Охарактеризуйте етапи системи багаторічної підготовки спортсмена.

- етап початкової спортивної підготовки;
- етап базової попередньої спортивної підготовки;
- етап спеціалізованої спортивної підготовки;
- етап максимальної реалізації індивідуальних можливостей спортсмена;
- етап збереження і підтримки досягнутого рівня спортивної майстерності.

Професійна майстерність тренера

1. Дайте загальну характеристику концепції навчання і виховання.

- інтерналістична теорія;
- екстерналістична теорія.

2. Охарактеризуйте структуру і функції педагогічної діяльності.

- диференціація конкретних видів діяльності;
- педагогічна система;
- структурні компоненти;
- функціональні компоненти.

3. Охарактеризуйте зміст структури підготовленості тренера.

- загальнотеоретична базова підготовленість;
- спеціально-теоретична базова підготовленість;
- професійно-педагогічна підготовленість;
- професійно-практична підготовленість.

4. Які ви знаєте компоненти педагогічної діяльності у процесі становлення професійного досвіду?

- гностичний компонент;
- проектувальний компонент;
- організаційний компонент;
- комунікативний компонент.

5. Дайте загальну характеристику критеріям педагогічної майстерності.

- психологічний критерій педагогічної майстерності;
- функціональний критерій педагогічної майстерності;
- тренер високого рівня майстерності;
- тренер середнього рівня майстерності;
- тренер низького рівня майстерності.

6. Охарактеризуйте педагогічні вміння та здібності.

- педагогічні вміння;
- педагогічні здібності;
- конструктивні вміння;
- пізнавальні вміння;
- перцептивні вміння;
- комунікативні вміння;
- організаторські вміння;
- дидактичні вміння.

7. Які ви знаєте етапи і методи самовдосконалення?

- самовиховання;
- умови самовдосконалення;
- система мобілізації на своє самовдосконалення;
- етап самопізнання та самооцінки;
- етап само програмування;
- етап реалізації програми самовдосконалення;
- етап контролю.

8. Що входить у зміст професійного самовдосконалення?

- пізнавальні вміння;
- конструктивні вміння;
- комунікативні і перцептивні вміння;
- дидактична вміння;
- організаторські вміння.

9. Охарактеризуйте індивідуально психологічну структуру особистості («Карта особистості» К. К. Платонов).

- фонові показники;
- здібності;

- характер;
- спрямованість;
- досвід;
- індивідуальні особливості психічних процесів;
- темперамент.

10. Назвіть соціально-психологічні складові, які можна виділити в понятті «авторитет».

- авторитет влади;
- зеферентність;
- атракція.

11. Дайте загальну характеристику стадіям розвитку людини як суб'єкта праці.

- стадія оптації;
- стадія професійної освіти або адепта;
- стадія адептанта;
- стадія інтернала;
- стадія майстра;
- стадія авторитету;
- стадія наставника.

12. Охарактеризуйте професійні деформації спортивного педагога, їх прояв і детермінанти.

- авторитарний стиль керівництва;
- демонстративність професійної поведінки;
- професійний догматизм;
- домінантність;
- професійна індіферентність;
- консерватизм, відсталість;
- професійна агресія;
- рольовий експансіонізм;
- соціальне лицемірство;
- поведінковий трансфер;
- «над контроль»;
- управлінська ерозія або зіпсованість владою.

13. Охарактеризуйте фази синдрому «професійного вигорання».

- фаза напруження;
- фаза резистентності;
- фаза виснаження.

14. Дайте характеристику психологічному супроводу професійного становлення.

- психологічний супровід на стадії професійної освіти (навчання);
- психологічний супровід на стадії професійної адаптації.

15. Охарактеризуйте сторони, які включає в себе структура педагогічного спілкування.

- перцептивна сторона – спілкування як сприйняття людьми один одного;

- інтерактивна сторона – спілкування як взаємодія;
- комунікативна сторона – спілкування як обмін інформацією.

16. Перерахуйте, з якої кількості груп та яких функцій складається модель діяльності тренера.

- 1 група «дуже важливі функції»;
- 2 група «важливі функції»;
- 3 група «другорядні функції».

17. Охарактеризуйте модельні характеристики професійної кваліфікації тренера.

- репродуктивна;
- адаптивна;
- локально-моделююча;
- системно-моделююча;
- системно-моделююча діяльність на поведінку спортсмена.

18. Охарактеризуйте види професійно-педагогічних здібностей тренера.

- перцептивні;
- конструктивні;
- дидактичні;
- експресивні;
- комунікативні;
- організаторські.

19. Охарактеризуйте стилі керівництва групою тренером як керівника.

- автократичний стиль;
- авторитарний стиль;
- демократичний стиль;
- ліберальний стиль;
- маніпулятивний стиль;
- непослідовний стиль.

20. Охарактеризуйте специфіку дидактичних принципів у спорті.

- принцип доцільності і практичності;
- принцип готовності;
- принцип керованості та підконтрольності;
- принцип позитивної мотивації;
- принцип систематичності;
- принцип змістовної та перцептивної наочності (полісенсорності);
- принцип планомірності і поступовості;
- принцип методичного динамізму та прогресування.

21. Дайте характеристику впливу заняттям спорту на особистість.

- позитивний вплив спорту на особистість;
- вплив спорту на індивідуальний розвиток;
- негативний вплив спорту на особистість.

22. Охарактеризуйте фази, які виділяють в динаміці конфлікту, тобто під час його перебігу.

- Виникнення конфліктної ситуації;

- Усвідомлення об'єктивної конфліктної ситуації;
- Перехід до конфліктної ситуації;
- Вирішення конфлікту.

23. Охарактеризуйте вплив тренера на мотивацію спортсмена в тренувальному процесі.

- постановка відтермінованої мети;
- формування та підтримка установки на досягнення успіху;
- розвиток традицій команди;
- прийняття колективних рішень;
- емоційність тренувальних занять.

24. Дайте характеристику психологічним чинникам успішності тренувального процесу.

- ставлення до спортивного життя та спорту в цілому;
- ставлення до навантажень, що виконуються та майбутнього навантаження;
- ставлення до можливостей відновлення;
- ставлення до можливостей нервово-психічних перенапружень;
- ставлення до спортивного режиму;
- ставлення до процедури відновлення (масаж, сауна, тощо);
- ставлення до сну та харчування;
- ставлення до побуту на зборах.

25. Охарактеризуйте способи опису моделей для завдань спортивного тренування.

- модель змагальної діяльності;
- модель підготовленості спортсменів;
- модель тренувальних впливів і навчально-тренувальних занять;
- моделі процесу тренування та його складових частин.

26. Охарактеризуйте які основні компоненти характеру навчання, які повинен знати тренер.

- мотиваційний компонент;
- орієнтаційний компонент;
- змістовно-операційний компонент;
- енергетичний компонент;
- оцінювальний компонент.

27. Дайте характеристику специфічним особливостям організації навчально-тренувальних занять.

- добровільний характер занять;
- своєрідність спортивного колективу;
- необхідність постійно підтримувати високий рівень своїх фізичних можливостей і технічної досконалості;

28. Охарактеризуйте стадії динаміки мотивів спортивної діяльності.

- 1 стадія – первинна генералізація;
- 2 стадія – диференціація;
- 3 стадія – стабілізація;
- 4 стадія – інволюція.

29. Охарактеризуйте фактори, які безпосередньо впливають на

фізкультурно-спортивну організацію.

- соціальна макро- і мікросередовище;
- індивідуально-особистісні особливості спортсмена;
- спортивна сфера і професійний рівень тренера;
- матеріальне і програмне забезпечення навчального процесу.

30. Охарактеризуйте класифікацію стадій соціалізації спортсмена шляхом включення його в спортивну діяльність.

- включення суб'єкта в спортивну діяльність;
- заняття дитячо-юнацьким спортом;
- перехід з любительського в професійний спорт;
- завершення спортивної кар'єри і перехід до іншої кар'єри.

Адаптивний спорт

1. Дайте загальну характеристику міжнародним спортивним організаціям інвалідів, які здійснюють керівництво адаптивним спортом сьогодні:

- міжнародний паролімпійський комітет;
- міжнародна організація Спеціальних олімпіад;
- міжнародний сурдлімпійський комітет.

2. Які завдання передбачається вирішити під час спортивних занять з інвалідами (пошкодження опорно-рухового апарату, ураження зору, слуху, інтелекту):

- зміцнення здоров'я;
- поліпшення емоційної стійкості до стресових умов життя і опірності організму до факторів зовнішнього середовища;
- виявлення і стимулювання резервних можливостей організму;
- підвищення комунікативної активності;
- компенсація фізичних, психічних, соціальних змін особистості інваліда;
- підготовка до професійної реабілітації, нормалізація соціального статусу;
- формування мотивів і свідомого ставлення до виконання фізичних вправ;
- формування розуміння права вибору, бажань і соціальних умов життя.

3. Охарактеризуйте фактори, що зумовлюють виникнення та розвиток адаптивного спорту:

- соціальні системи та соціально-культурні фактори;
- соціально-політичні та ідеологічні фактори;
- соціально-економічні фактори;
- особистісні фактори.

4. Дайте загальну характеристику основним принципам адаптивного спорту:

- принцип гуманістичності;
- принцип соціалізації;
- принцип оздоровчої та реабілітаційної спрямованості;
- принцип систематичності та безперервності;
- принцип спрямованості до вищих досягнень;

• принцип нозологічної детермінованості структури змагальної діяльності та підготовки спортсменів.

5. Які ви знаєте соціальні функції адаптивного спорту:

- гуманістична функція;
- соціалізуюча функція;
- виховна функція;
- видовищна функція;
- освітня функція;
- комунікативна функція;
- корекційно-компенсаторна функція;
- рекреаційно-оздоровча функція;
- функція моделювання поведінки;
- інтегративна функція;
- гедоністична функція;
- змагальна функція.

6. Який один із трьох Паралімпійських статусів отримують всі спортсмен, які мають взяти участь у Паралімпійських іграх згідно з Класифікаційною Стратегією:

- “постійний статус” (PPS);
- статус “під наглядом” (PRS);
- “новий статус” (PNS).

7. Назвіть хто проводить допінговий контроль відповідно до Медичного та Антидопінгового Кодексу Міжнародного Паралімпійського Комітету на Паралімпійських іграх:

- організаційний Комітет Паралімпійських ігор;
- медична Комісія Міжнародного Паралімпійського Комітету спільно із Комітетом з відповідного виду спорту.

8. Охарактеризуйте волонтерські програми Міжнародної організації Спеціальних Олімпіад:

- об’єднаний спорт («Unified sport®»);
- програма розвитку рухової активності (МАТР «Motor activity training program»);
- програма «Здорові спортсмени»;
- освітянська програма;
- «смолоскиповий пробіг»;
- програма для родин спортсменів з відхиленнями розумового розвитку;
- програма лідерства спортсменів;
- програма «Молоді спортсмени».

9. Охарактеризуйте завдання, які вирішуються у процесі занять спортом з особами з відхиленнями розумового розвитку:

- загальні завдання з метою залучення розумово відсталих людей до нормального способу життя;
- спеціальні завдання для підготовки спортсменів з вадами розумового розвитку за програмами Спеціальних Олімпіад.

10. Охарактеризуйте філософію Спеціальних Олімпіад:

- місія Спеціальних Олімпіад;
- основна мета Спеціальних Олімпіад;
- організація та програми Спеціальних Олімпіад ґрунтуються на таких принципах.

11. Охарактеризуйте моделі змагальної діяльності, що застосовуються в адаптивному спорті:

- традиційна модель змагальної діяльності;
- нетрадиційна модель змагань Спеціальної олімпіади.

12. Охарактеризуйте функціональні обов'язки складових Міжнародного параолімпійського комітету:

- Генеральна Асамблея;
- Виконавчий комітет;
- Комітет з управління;
- Комітети та відділи;
- системно-моделююча діяльність на поведінку спортсмена.

13. Охарактеризуйте сучасні літні паралімпійські види спорту:

- баскетбол;
- бочі;
- велоспорт;
- вітрильний спорт;
- волейбол;
- голбол;
- дзюдо;
- кінний спорт;
- легка атлетика;
- настільний теніс;
- пауерліфтинг;
- плавання;
- стрільба з лука;
- стрільба кульова;
- регбі;
- теніс на візках;
- фехтування;
- футбол.

14. Охарактеризуйте сучасні зимові паралімпійські види спорту:

- біатлон;
- гірськолижний спорт;
- лижні гонки;
- хокей;
- керлінг.

15. Охарактеризуйте функціональні обов'язки складових Міжнародного Сурдлімпійського комітету:

- конгрес;
- позачерговий конгрес;

- виконком;
- комісії;
- регіональні конфедерації;
- почесні члени національних федерацій.

Медичні основи фізичної культури і спорту

1. Дайте характеристику гострих отруєнь:

- види отруєнь;
- періоди процесу отруєння, принципи долікарської медичної допомоги при отруєннях.

2. Дайте характеристику принципів долікарської медичної допомоги гострих отруєнь:

- барбітурова інтоксикація, долікарська медична допомога;
- отруєння фосфор органічними речовинами, долікарська медична допомога;
- отруєння кислотами та лугами, долікарська медична допомога;
- отруєння окисом вуглецю, долікарська медична допомога.

3. Дайте характеристику реанімації при зупинці дихання:

- основні завдання реанімації;
- реанімація при зупинці дихання;
- штучне дихання;
- гостра дихальна недостатність;
- техніка штучної вентиляції легень рот у рот або рот у ніс;
- штучна вентиляція легень за допомогою ручних респіраторів; спеціальних апаратів, трахеостомія.

4. Дайте характеристику реанімації при зупинці кровообігу:

- реанімація при зупинці кровообігу, види та основні симптоми зупинки роботи серця;
- техніка зовнішнього масажу серця та його ефективність.

5. Дайте характеристику кровотечам:

- кровотеча, причини кровотеч;
- види кровотеч.

6. Охарактеризуйте техніку накладення джгута:

- техніка накладення джгута;
- помилки при накладенні джгута.

7. Охарактеризуйте першу допомогу при деяких зовнішніх кровотечах:

- носова кровотеча, перша допомога;
- кровотеча після видалення зуба, кровотеча при ушкодженні слухового проходу й внутрішніх структур вуха, перша допомога.

8. Дайте характеристику невідкладних станів, що виникають при захворюваннях дихальної системи:

- бронхіальна астма, долікарська медична допомога;
- поняття: задишка, асфіксія, задуха, астма, бронхоспазм;
- види задишки.

9. Дайте характеристику невідкладних станів, що виникають при ішемічній хворобі серця:

- ішемічна хвороба серця, стенокардія, долікарська медична допомога;
- інфаркт міокарда, долікарська медична допомога.

10. Охарактеризуйте долікарську медичну допомогу при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення:

- гострий гастрит, долікарська медична допомога;
- шлункова кровотеча, долікарська медична допомога;
- печінкова коліка, долікарська медична допомога.

11. Охарактеризуйте долікарську медичну допомогу при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів сечовиділення:

- цистит, долікарська медична допомога;
- ниркова коліка, долікарська медична допомога.

12. Охарактеризуйте опіки, відмороження, електротравми, утоплення:

- опіки, термічні опіки, долікарська медична допомога;
- хімічні опіки, долікарська медична допомога;
- відмороження, долікарська медична допомога;
- замерзання, долікарська медична допомога;
- електротравма, долікарська медична допомога;
- ураження блискавкою, долікарська медична допомога;
- утоплення, задушення, долікарська медична допомога.

13. Дайте характеристику десмургії:

- десмургія, види пов'язок;
- м'які пов'язки;
- індивідуальний перев'язувальний пакет, правила бинтування;
- основні типи бинтових пов'язок;
- сітчасто-трубчасті пов'язки;
- техніка накладення м'яких пов'язок на голову;
- техніка накладення м'яких пов'язок на верхню кінцівку;
- техніка накладення м'яких пов'язок на нижню кінцівку;
- техніка накладення м'яких пов'язок на нижню половину живота та верхню третину стегна;
- техніка накладення м'яких пов'язок на грудну клітку;
- тверді пов'язки;
- іммобілізація, транспортування потерпілих;
- положення потерпілого (захворілого) при транспортуванні, принципи черговості транспортування при масових травмах.

14. Охарактеризуйте основи реабілітації, деякі загальні питання реабілітації, завдання, мету, принципи реабілітації, види, періоди і етапи реабілітації:

- загальні питання реабілітації;
- завдання реабілітації;
- мета реабілітації;
- основні принципи реабілітації;
- медична реабілітація, сучасна система медичної реабілітації;

- соціальна, чи побутова реабілітація;
- професійна, чи виробнича реабілітація;
- періоди і етапи реабілітації.

15. Охарактеризуйте поєднання засобів фізичної реабілітації та загальні поняття про санаторно-курортне лікування:

- працетерапія;
- засоби працетерапії;
- загальнозміцнююча (тонізуюча) працетерапія;
- відновна працетерапія;
- професійна працетерапія;
- поєднання засобів фізичної реабілітації;
- курорт;
- кліматичні курорти;
- приморські курорти;
- кліматобальнеологічні курорти;
- рівнинні курорти;
- гірські курорти;
- бальнеологічні курорти;
- грязьові курорти;
- санаторій;

санаторно-курортний режим

Критерії оцінювання

Екзаменаційна комісія проводить атестацію у формі атестаційного екзамену, перевіряючи науково-теоретичну підготовку випускників, приймає рішення щодо присвоєння їм відповідного освітнього ступеня та кваліфікації, видання документа про освіту державного зразка, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості підготовки фахівців в Університеті. Діяльність екзаменаційної комісії регламентується «Положенням про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».

Програма атестаційного екзамену складається з п'яти розділів: «Теорія і методика юнацького спорту», «Теорія і методика спортивного тренування», «Медичні основи фізичної культури і спорту», «Професійна майстерність тренера», «Адаптивний спорт». Передбачається, що відповіді на питання повинні обґрунтовуватись з теоретико-методичних, психолого-педагогічних та практичних особливостей навчально-тренувального процесу.

З кожної дисципліни змістовно добирають чотири запитання теоретичного рівня і компонуються в один білет.

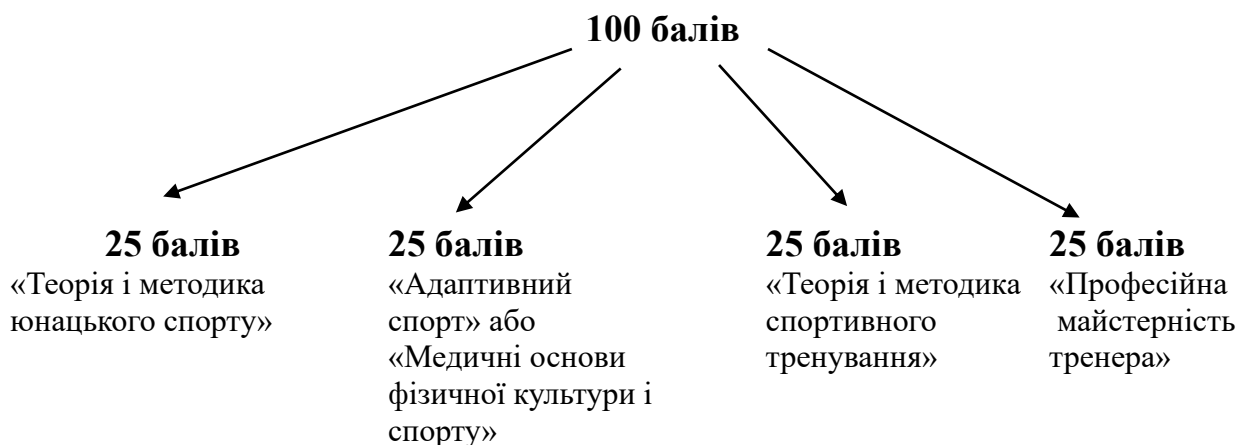
Кожне питання в програмі має розширене (деталізоване) дроблення на структурні компоненти, що для студента є орієнтиром чи навіть умовним планом відповіді на екзамені.

З урахуванням сучасних змін в роботі вищої школи, а саме – введення рейтингової системи оцінювання успішності, що сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів вищої освіти, формуванню системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС), було розроблено систему оцінювання результатів навчальних досягнень студентів під час проведення атестації.

Комплексні екзамени є окремими кредитними модулями, які оцінюються за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв, розроблених випусковою кафедрою.

Кількість балів за результатами атестаційного екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в індивідуальний навчальний план студента. До індивідуального навчального плану не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання студента оцінені оцінкою «незадовільно» під час атестації.

Логічно-структурна схема атестаційного екзамену

З урахуванням того, що навчальні досягнення здобувачів вищої освіти з усіх навчальних предметів оцінюються за 12-бальною шкалою згідно вимог затверджених в університеті критеріїв, з метою полегшення процесу адаптації випускників до умов атестаційного екзамену, максимальний бал оцінки поточної успішності студентів за відповідь на кожне запитання білета приймається рівним 12-ти.

Під час відповіді на атестаційному екзамені студент отримав оцінки: 5, 9, 12, 10. Середня оцінка відповіді студента на 4 питання білета обчислюється таким чином: $(5+9+12+10):4 = 9$

Рейтингова оцінка знань, умінь і навичок студента на атестаційному екзамені у балах обчислюється так: $r_1 = (0,05 \times 9 + 0,4) \times 100 = 85$

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання результатів відповідей студента на атестаційному екзамені, студент набрав 85 балів (r_1).

Орієнтовні критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.

	5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка з комплексного кваліфікаційного екзамену	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX		незадовільно
34 і менше	F		

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту]. Київ : Олімпійська література, 2006. 263 с. ISBN 966-7133-79-6
2. Бріскін Ю. А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади : навчальний посібник. Львів : «Ахіл», 2003. 128 с.
3. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту : навчальний посібник. Львів : «Кобзар», 2004. 180 с., іл.
4. Бріскін Ю. А., Передерій А. В. Вступ до теорії спорту інвалідів : навчальний посібник. Львів : «Апріорі», 2008. 70 с.
5. Вознюк Т. В. Основи теорії та методики спортивного тренування : навчальний посібник. Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2016. 240 с.
6. Волков Л. В. Основи спортивної підготовки дітей і підлітків. Київ : Вища школа, 2013. 152.
7. Головка О. Ф. Основи медичних знань щодо профілактики, діагностики та надання невідкладної допомоги при загрозливих для життя станах : навч. посіб. Ч. І. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2006. 360 с.
8. Головка О. Ф. Основи медичних знань щодо профілактики, діагностики та надання невідкладної допомоги при загрозливих для життя станах : навч. посіб. Ч. II. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2006. 340 с.
9. Головка О. Ф. Основи медичних знань щодо профілактики, діагностики та надання невідкладної допомоги при загрозливих для життя станах : навч. посіб. Ч. III. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2006. 140 с.
10. Гуска М. Б. Дорош В. У., Стасюк І. І., Козак Є. П. Організація, проведення змагань зі спортивних ігор (волейбол) : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : «Аксіома», 2017. 281 с.
11. Гурман Л. Д. Основи теорії і методики спортивного тренування. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 368 с.
12. Гурман Л. Д., Ротар О. В. Основи теорії та методики спортивного тренування : методичні рекомендації для студентів-заочників факультету фізичної культури. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 34 с.
13. Гурман Л. Д., Ротар О. В. Документація з організації та проведення спортивних змагань в школі : на допомогу вчителю фізичної культури: методичні рекомендації Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 63 с.
14. Драчук А. І. Теорія і методика викладання гандболу : навчальний посібник. Вінниця : «Ландо ЛТД», 2011. 154 с.
15. Заїкін А. В. Адаптивна фізична культура : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : КПНУ імені Івана Огієнка, 2010. 120 с.
16. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних видів спорту). Вінниця : Планер, 2014. 616 с.

17. Мойсак О. Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я. Київ : Арістей, 2007. 616 с
18. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник Київ : НУФВСУ, видавництво «Олімпійська література», 2015. 184 с.
19. Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування. Київ : Перша друкарня, 2021. 672 с.
20. Поплавский Л. Ю. Баскетбол. Київ : Олімпійська література, 2004. 446 с.
21. Прозар М. В., Козак Є. П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 234 с.
22. Стасюк В. А., Стасюк І. І., Прозар М. В., Петров А. О. Теорія і методика викладання спортивних ігор (футбол) : навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня "Рута"», 2017. 162 с.